

jehož vzývám, bude ke mně milosrdný. Zabte mne dříve, než mne znectíte." (s. 107) Avšak tato Zelmíra není víc než epizodní postavou a její zoufalý výkřik se v orgastickém řevu skupiny sadistů zcela ztrácí. A, což je ještě podstatnější: Justině, Zelmíře ani jiným křesťanským mučednicím nikdo nepomůže, žádný ctný hrdina je nepřijde vysvobodit za života, žádný anděl nesestupuje s nebe, aby jim podal palmovou ratolest jako znak posmrtné slávy. Zlo se zdá triumfovat až do konce.

A přece trváme na své tezi.

Trváme na tom, že už samo programní zobrazení absolutního zla, zla zbaveného všech společenských překrad a spokojeně konstatujícího, že si bude dělat, co se mu zachce, neboť není-li Boha, je všechno dovoleno (ale to je přece odjinud, to je z Dostojevského), je implicitně katolické. Nikdo jiný než ten, kdo ví o Absolutnu, o metafyzickém, věčnostním rozměru skutků dobrých i zlých, není tak dokonale analýzy schopen.

Sto dvacet dní Sodomy je především analýzou, encyklopedií zla, spojeného s násilím a sexualitou. Tato kniha má málo společného s pornografií. Sadův životopisec Gilbert Lely (jeho práce, zle mi páchnoucí fanatickým patosem surrealismu, vycházela ve Světové literatuře roku 1969, knižně 1994) lituje Sadovy koprofagické mánie, neboť dle jeho názoru neustálé líčení pojídání výkalů (Lely napočítal, že se vyskytuje ve více než polovině 600 popsaných perverzí), této podle sexuologů tak vzácné úchylky, "ochuzuje [knihu] o obecnější platnost". (s. 140) Naopak, tvrdíme: Koprofagie, asi nejzvrácenější praktika, jakou si umíme představit, brání tomu, abychom se do 120 dnů začeti - chtice to či nechtice - jako do četby vzrušivé. Koprofagie bezpečně ztlumí jakýkoliv záchvěv podvědomé libosti, který by se v nás urodil. Koprofagie nám nedovolí ani na okamžik zapomenout na základní "proč", připomínajíc: Je to hnus, je to zlo.

Vyčerpávající systematičnost 120 dnů má ještě jeden význam: Je koncem. Dál už nelze jít, nic strašlivějšího už v této oblasti nelze vymyslet. **Po**